

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

14 In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus diuitijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](#)

edictum Scriptura tua pronuntiat: nobis
ipsis prius apud te, qui lux es, & vita, verba
vitæ toto corde percipiamus, intimisque
medullis cantè, ac sedulò inferamus.

4 In via testimoniorum tuorum delectatus sum.

Si dixisset in testimonij suis, vel in le-
ge tua, simpliciter acciperemus; sed
quid sibi vult in via testimoniorum? Arbi-
tior aliquid significari perutile nobis. Te-
simonia, seu mandata via dicuntur, quia **Mandata**
per ea ad vitam gradimur non pedum pa-
libus, sed affectibus. Si vis ad vitam ingre-
disserua mandata. Et via interdum, ut di-
ximus, ipsa nostra conuersatio, & viuendi
ratio dicitur. Proinde non dicit delectatū
se in testimonij Domini, hoc est, in nudis
præceptis; notitiaque tantum, & specula-
tione subili cognitis, quod nec magnum,
nec satis effet, sed in via testimoniorū, hoc
est, dum actione, & opere per illa ambu-
lat. Observazione enim illorū, & progres-
sione spiritualium gressuum per viam ad
terminum graditur.

Ceterū non est omnium mandatis Dei
delectari. Aliquos enim, qui secundūm
carnem ambulant, non delectant, sed pre-
munt. Quis autem delectatur? qui, cari-
tate vicitur. Quis delectatur? qui & no-
tūr illorum pulchritudinem, & excellen-
tiā; & facilitatem, & utilitatem experi-
tur.

Quis de-
lectetur
mandatis
Dei.

284 MEDITATIONES

tur. Abstinere quippe ab operibus carnis,
quæ diuina lege prohibentur, iucundum
est in spiritu ambulantibus. Ipse enim spi-
ritus implet, agit, portat, suave facit iug-
denique delectabilia facit quecumque ille
iussit, in cuius dextera delectationes sunt
vsque in finem. Sed audi quanta necessa-
ria sint, vt in mandatis Domini, id est, in
ipso Domino delecteris. Isaias loquitur. Si
auerteris à sabbato pedem tuum facere vo-
luntatem tuam in dic sancto meo. (En vo-
luntatis abnegatio viuentibus in perpe-
tuis sabbatis, & ferijs Domini. namq; am-
bulantes in spiritu habent sabbatum ex
sabbato, & Neomeniam ex Nocomenia) &
vocaueris, inquit, sabbatum delicatum,
(vide quid faciat amor? Ipse sabbatismus
id est, cessatio, & requies ab operibus mor-
tuis, castæ deliciæ sunt Sanctorum) & san-
ctum Domini gloriosum (templum scilicet,
vbi ipse inhabitat, & nobiscum conuer-
satur) Et glorificaueris eum, dum non fa-
cis vias tuas (à quibus procul dubio absti-
nendum est, vt viam Domini percurra-
mus) Et non inuenitur voluntas tua, vt
loquaris sermonem (magnum malum pro-
pria volūtas, quæ in properantibus ad pa-
triam ita disperdi debet, vt nec inueniatur)
Tunc, inquit Propheta, delectaberis super
Dominum, & sustollam te super altitudi-
nes terræ. Illa radix, hic fructus. Ergo qui
se gratulatur, in via mandatorum delecta-

Psal. 15.

Isai. 58.

Isai. 66.

tam, ha-
di sancta
tiatur.CVM
& et
somniu-
nes viri
est, quo
tam inf-
cum so-
dolore,
penden-
bus diu-
ros, &a-
bundan-
pare
disserit
optari,
ficienti
confer-
hoc pa-
sunt ex-
cum di-
diuitia
tia, Tim
Non-e
aut sec
Dei mi

tum, haec omnia in delectatione huiusmodi sancta, quasi coniuncta, & inclusa gloriantur.

Sicut in omnibus diuitijs.

Quomo-
CVM Scriptura dicat Diuites eguerunt, do diui-
& esurierunt. Et item, Dormierunt tiæ cum
sominium suum, & nihil inuenierunt om- mandatis
nes viri diuitiarum in manibus suis. Quid compa-
est, quod rē tam spinosam, tam fragilem, *Psal. 35.*
tam infidelem, quæ cum labore quæritur, *Psal. 75.*
cum sollicitudine possidetur, amittitur cū
dolore, diuinis mandatis cōparat? Sed per-
pendendum primò: cum dixit, in omni-
bus diuitijs, non solum pecuniæ thesauro-
s, & ampla vestigalia, sed omnia, quæ a-
bundantiam, sufficientiam, & potentiam
parere solent, hoc nomine comprehen-
disevit, nō diuitias solum, sed omnia, quæ
optari, & possideri in hac vita solent, suf-
ficien̄tia, & thesauro mandatorum Dei
conferre, & comparare intelligatur. Sed
hoc parum est. Hæc enim omnia arena
sunt exigua, & quasi lutum aestimanda, si
cum diuinis thesauris componantur. Nam *Isai. 33:*
diuitiæ salutis, inquit Sapientia, & scien-
tia, Timor Domini ipse est thesaurus eius.
Non erga significat parem delectationē,
aut securitatem in omnibus diuitijs, &
Dei mandatis esse. Sed, quoniam homines
errore

errore quidem insano his sensibilibus diuitijs beatos se, & tutos credunt, puto illum sic dicere, delectatus sum in vijs mādatorū tuorū, sicut solēt pueriles homines diuitijs oblectari, in ijsque confidere. Hęc quippe solent homines magnificare, & summam

Ecclesio.

in eis felicitatem reponere. Optimè enim Ambrosius. Alij in auro, alij in argento, alij in vestibus, alij in possessionibus, vintis, oleis, segetibus, alij in operibus picturæ, marmorum : in diuersis denique singulari delectationes habent: spiritalis in via testimoniorum cœlestium delectatur, tamquam omne possidens patrimonium, in omnibus diues, sicut Apostolus dicit. Gratiis ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei, quæ data est vobis in Christo I E S V, quia in omnibus diuites facti estis in illo.] Quare ex rebus notis affectum indicat, ut per sensibilia discamus ad superiora condescendere. Et fortasse rem totam commodius explicemus, si Sapientis audiamus sententiam. Sicut protegit sapientia, inquit, sic protegit pecunia. An, rogo, non amplius? Quis non videt maximam inter hęc distantiam. Quam ipsemet velut deridens stultorum somnia, per ironiam, vt arbitror, sic explicat: subdit enim

Hoc autem plus habet eruditio, & sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo. Quasi verò pusillo inter se discriminēt, extrinsecus duntaxat, incerteque valde,

*2. Cor. 1.**Ecccl. 7.*

valde, atque infirmiter protegere, & vi-
tam tribuere possessori suo. Quare idem
Psalmographus infrà loquens non ex op-
nione communi, sed lingua sua, manda-
torum scientiam longè diuitijs prætulit,
cum dixit. Ideò dilexi mandata tua super
aurum, & topazion.

In mandatis tuis exercebor.

Perpendendum primò est præposuisse **Præctica**
Exercebor, postea subdidisse **Considerationem**
virtutum
ab: tum quia præctica pars, & exercita-
theoricen
tio in virtutibus ante theoreticen, & inue-
stigationem, ac meditationem mysterio-
rum Dei præmittenda est. Quam ob cau-
sam recte S. Ambrosius obseruat initio
quog: huius psalmi primò dictos esse bea-
tos, qui ambulant in lege Domini, dein-
de qui scrutantur testimonia eius, tū quia
enam post exercitationem, & obserua-
tionem iugis est retentanda meditatio, vt ad
anteriora tendamus. Quo enim quisque
amplius in vita puritate proficerit, eò
melius diuina rimari poterit, & ad maiori-
is perfectionis studium notitia, & amo-
ris iugi, & infatigabili studio desudare.

Sed verbū Exercebor, quod Septuaginta **Exerce-**
fate per verbum ἀδελέχω explicare so-
bor cur
lent, hebraicè est loqui ore, vel corde, id grecè
est, meditari, orare, loqui, & confa-
bulari. Quo verbo Scriptura ysa est, **συν**